

A harkai Szent Péter-Pál templom

2009 május 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [1](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Harka Sopron közelében található, az osztrák határ mellett. A takaros kis községről alig tudunk valamit, a Sopron-útikönyvek nevét sem említik, pedig a környék településeinek látnivalóit bízva ajánlják a kirándulók figyelmébe. A faluban több szép történelmi emlék és régi épület van, amelyek közül legrangosabb a falu középkori katolikus temploma.

Harka település nevének első írott előfordulása a Burgenlandi Oklevéltár adata szerint 1245-ből való: „villa Harka”. A kevés olvasható forrás szerint IV. Béla király a tatárjárás után, 1250-ben adományozott birtokokat a községben. A Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére felszentelt plébániatemplomról egy 1309-ben keltezett okirat tesz első ízben említést, ám bár az épület ekkor már régen megvolt. A falu közepén, széles dombháton álló templom korábban keletkezett részleteit az 1970-es évek végén folyt régészeti kutatás tárta fel, melynek során kiderült, hogy a keletelt, félköríves szentélyhez kapcsolódó hajó teljes hosszában román kori. Történelmi falazták, az apszis keleti és déli felének egy-egy részét ablaka kivételével, amelyeket nagyméretű kváderekből faragtak. A hajó déli oldalán is előkerült egy XIII. század eleji ablaksor, sőt e három kívül még két másik, alacsonyabban fekvő, kisebb román stílusú ablak helye is kirajzolódott, ami felveti egy még előbbi építési periódus voltát is.

Az épület alján részben lábazat fut körbe, fent hornyolt profilú kőpárkány zárja le az oromzatot. A déli oldalon feltűnően elegáns gótikus bejárat nyílik: a faragott kapuzatot úgynevezett számarhátíves szemöldökök díszíti, amelyben a közeli és gazdag szabad királyi város, Sopron virágzó XV. századi építészetének szép oldalhajtását láthatjuk. Egy 1432. évi oklevél szerint Domokos soproni főesperes engedélyezi Harkán plébánia tartását, a templomot – amelyik „egyike a legelőkelőbbeknek a környéken” – a város költségén renoválják. A nyugati torony viszont már barokk kori, szép mívű órapárkánnyal, s ugyancsak a XVIII. századi átépítés stílusjegyeit viseli a templombelső. Az oltárképek a híres udvari festő, Dorffmeister István (1725–1797) munkái.

A ma kilencszáz lakosú Harka az Árpád-kor óta a magyar–német nyelvhatáron fekszik. Újkori polgárai német ajkúak voltak, akik a község nevét Harkának írták-mondták. Az 1921. évi népszavazáskor, amikor Sopron és nyolc környező település lakói az Ausztriához vagy Magyarországhoz tartozás kérdéséről döntöttek, Harka (négy másik németlakta faluval együtt) az elszakadás mellett voksolt. A hátséges Sopron körüli németeket negyed évszázaddal később utolérte történelmi végzetük: 1946 januárja és 1947 augusztusa között valamennyiüket kitelepítették Németország amerikai megszállási övezetébe. Harka előző polgárai helyébe más magyar területekről érkeztek új lakók, akik még a község „németes” hangzású nevét is megváltoztatták. 1949-től 1989-ig Magyarfalvaként szerepelt a térképen Harka, csak a közeli rendszerváltás szabadabb légkörében kérték – és kapták – vissza lakói a falu régi magyar nevét.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

